

Studieprogramrapport 2021

Årlig evaluering av studieprogram

Studieprogrammet:

Studieprogram:	Bachelor i samfunnsøkonomi
Programrådsleder:	Mette Wik
Fakultet:	Handelshøyskolen
Rapporten er behandlet i:	☐ Programrådet ☐ Fakultetets studieutvalg/utdanningsutvalg ☐ Fakultetsstyret
Eventuelle merknader:	Click or tap here to enter text.

Studieprogramrapportens datagrunnlag:

Angi de viktigste datakildene som er brukt i vurderingen av programmet.

- Felles studentsystem (FS)
- Studiebarometeret 2020
- NMBUs kandidatundersøkelse 2020

Vurdering av kvaliteten i studieprogrammet:

Kvalitetsområder for vurdering ([NMBUs studiekvalitetsområder](#)):

- Inntak (Rekruttering, informasjon, opptak og mottak)
- Rammekvalitet (Det fysiske, organisatoriske og psykososiale læringsmiljøet og det faglige miljøet rundt utdanningene)
- Programdesign- og ledelse (Studiets faglige innhold, organisering og ledelse)
- Læring (Utdanningsfaglig kompetanse, lærings- og vurderingsformer, studentenes egeninnsats og andre forhold som bidrar til læring)
- Relevans (Utdanningens relevans for samfunnet, arbeidslivet og den langsiktige verdiskapningen)
- Læringsutbytte (Studentenes faglige prestasjoner, oppnådde læringsutbytte og progresjon)

Inntak:

Tabell 1: Antall søkere per studieplass:

	Studieplasser	Antall førsteprioritetssøkere	Antall førsteprioritetssøkere per studieplass
2021	35	58	1,66

2020	35	62	1,77
2019	24	31	1,29

Kilde: Samordna opptak

Søkerallet til B-ECON lå meget lavt i perioden 2017 til 2019 (30-40 førsteprioritetssøkere), men har gått tilbake til over 2016-nivå i 2020 og 2021. Vi hadde 100% økning i antall førsteprioritetssøkere fra 2019 til 2020 og holder oss på omtrent samme nivå i 2021. Dette var en prosentvis større økning enn vår hovedkonkurrent UiO som hadde en økning fra 233 førsteprioritetssøkere i 2019 til 289 i 2020 (24% økning). Totalt var det 790 søkere som hadde bachelor i samfunnsøkonomi som førsteprioritet ved årets samordnet opptak, mot 840 i 2020. NMBUs andel av de som ønsker å studere samfunnsøkonomi i Norge har hatt en ørliten økning fra 7,3 til 7,6%.

I 2019 sendte vi ut 58 tilbud, der 33 svarte ja og 26 studenter møtte til studiestart. I 2020 sendte vi ut 68 tilbud, der 39 svarte ja og 27 studenter møtte til studiestart. I år sendte vi ut 60 tilbud, 38 svarte ja og 28 studenter møtte til studiestart.

Bachelorprogram i samfunnsøkonomi tilbys også ved UiO, UiB og NTNU. Som vi ser av tabellen nedenfor kom nesten 70 % av søkerne til bachelorstudiet i samfunnsøkonomi ved NMBU i 2021 fra fylkene Viken og Oslo, dvs. at Handelshøyskolen i hovedsak rekrutterer fra nærområder og at UiO er vår viktigste konkurrent. Allikevel har andelen fra andre fylker økt noe, fra 25% i fjor til 30% i år.

Tabell 2: Geografisk fordeling av søkere::

Fylke	Førstevalgssøkere	Andel førstevalgssøkere	Alle søkere	Andel søkere
Viken	34	58,6%	268	44%
Oslo	11	19,1%	155	25,45%
Vestfold og Telemark	1	1,7%	35	5,75%
Nordland	1	1,7%	10	1,64%
Innlandet	4	6,9%	34	5,58%
Trøndelag	2	3,4%	21	3,45%
Vestland	3	5,2%	25	4,11%
Rogaland	1	1,7%	27	4,43%
Møre og Romsdal	1	1,7%	8	1,31%
Agder			17	2,79%
Troms og Finnmark			9	1,49%
Sum	58	100 %	609	100 %

Kilde: FS

Tabell 3: Poenggrense ved opptak for henholdsvis førstegangskvote og ordinær kvote

	Poenggrense
2021	43,0/51,4
2020	42,7/51,2
2019	42,0/46,8

Poenggrensene har økt noe de siste årene, særlig gjelder dette ordinær kvote.

Rammekvalitet:

Studiebarometeret for 2020 viser at studenter på B-ECON alt i alt er mer fornøyd enn studenter som tar tilsvarende studium ved andre læresteder i Norge. Dette gjelder på alle områder, inkludert overordnet tilfredshet, selv om forskjellene ikke er veldig store.

Karakterer som varierer mellom 3,1 og 3,9 på seks av kategoriene tilsier også at det er klart rom for forbedringer. I fjor fikk vi svakest karakter (3,1) på tilbakemelding og veiledning fra faglige ansatte. Denne kategorien scoret vi betydelig bedre på i år. I 2020 var det «tilknytning til yrkeslivet» som kom dårligst ut. Dette resultatet deler vi med de andre universitetene.

Tabell 4: Studenttilfredshet sammenlignet med samfunnsøkonomistudier på andre læresteder.

Kilde: Studiebarometeret

Tabellene nedenfor viser stor variasjon fra år til år. Vi tror dette i stor grad skyldes at vi har få studenter på programmet og at det bare er 8-10 studenter som svarer på disse undersøkelsene.

Tabell 5: Studenttilfredshet med fysisk læringsmiljø og infrastruktur, og faglig og sosialt læringsmiljø.

	Fysisk læringsmiljø og infrastruktur	Faglig og sosialt læringsmiljø
2020	N/A	3,6
2019	3,8	4,0
2018	3,5	3,7

Kilde: Studiebarometeret

Tabell 6: Studenttilfredshet, alt-i-alt

	Alt-i-alt-score
2020	4,1
2019	4,7
2018	4,0

Kilde: Studiebarometeret

Læring:

Tabell 7: Studenttilfredshet med undervisning, tilbakemelding og vurdering, samt bruk av digitale verktøy

	Undervisning	Tilbakemelding og veiledning	Bruk av digitale verktøy
2020	3,8	3,7	3,1
2019	3,8	3,0	3,8
2018	3,6	3,5	N/A

Kilde: Studiebarometeret

Programdesign og ledelse:

Bachelorgraden i samfunnsøkonomi (B-ECON) er bygget opp i samsvar med nasjonale og internasjonale standarder for bachelorgrader i samfunnsøkonomi. Studiet kvalifiserer for opptak til masterstudier i samfunnsøkonomi i Norge og internasjonalt. Studiet ved NMBU har sine komparative styrker i sin bærekraftsprofilering, sitt sterke fagmiljø innen miljø-, ressurs- og energiøkonomi og i koblingen mot et bedriftsøkonomisk fagmiljø, samt i NMBUs øvrige fagportefølje. Det skjer kontinuerlige forbedringer og justeringer i programmet. Fra og med 2018 tilbød vi en egen profil i *miljø-, ressurs- og energiøkonomi*, fra og med 2019 tilbød vi i tillegg en profil i *bedrift og næring* og fra 2020 tilbød vi ytterligere en profil i *digitalisering*. Studentene har også mulighet for å ta en bachelorgrad uten spesialisering og fra og med 2019 laget vi et opplegg for de som ønsker å gå videre til en mastergrad i økonomi- og administrasjon. Studentene som startet i 2020 har ett nytt obligatorisk emne (BUS133 – Excel for økonomer) og de har også fått mulighet til å velge mellom to «bærekraftsemner» (BUS180 Globale utfordringer II og INN271 Bærekraftig entreprenørskap). I 2021 har vi ikke innført noen endringer i studieplanen.

I programrapporten for 2019 ga vi en fyldig rapport om læringsutbyttebeskrivelser, mandat og ledelse av studieprogrammet. Det har ikke vært særlige endringer på disse områdene siste året. Se rapporten fra 2019 for detaljer.

Første møte i eksternt råd for B-ECON ble gjennomført i november 2019. Andre møte var planlagt i siste halvdel av mars 2020, men måtte avlyses på grunn av Corona-situasjonen. Det ble heller ikke avholdt noen møter høsten 2020 eller våren 2021 pga Corona.

Deltakere i Programrådet 2019/20:

Mette Wik (programleder)
Knut Einar Rosendahl (ansatt)
Ragnar Øygard (ansatt)
Roberto Garcia (ansatt)
Stig Aune (ansatt)
Hedda Ringnes (student)
Thea Cecilie Edholmen (student)
Alexander Ritell / Selmita Sverresdatter
Finne
Kateryna Krutskykh (sekretær)

Relevans:

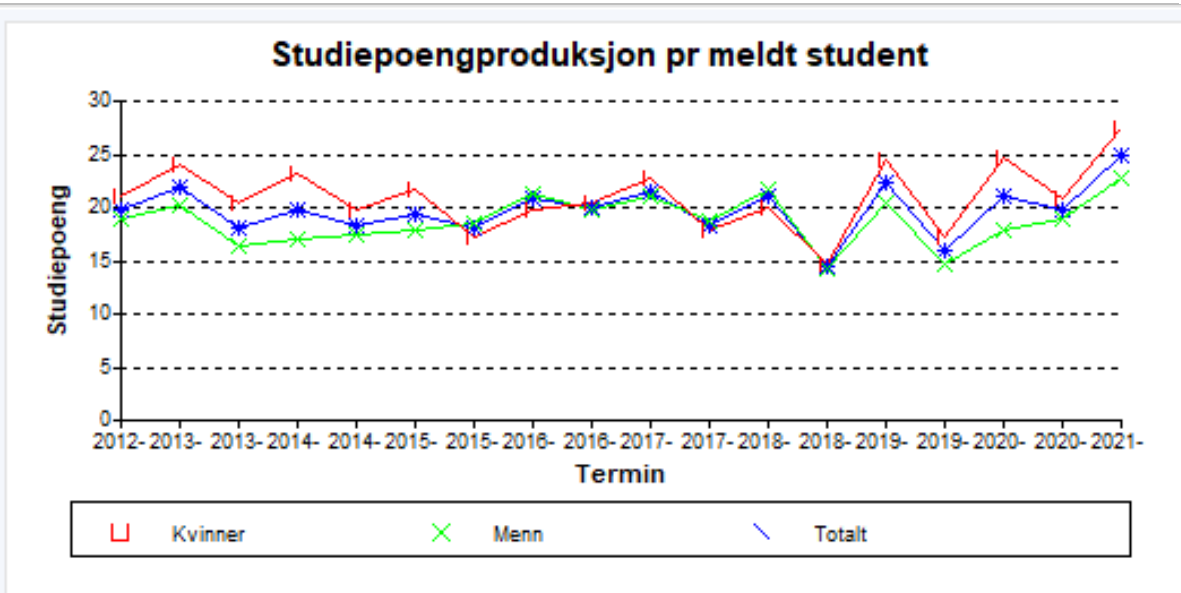
Her mangler vi tallene fra kandidatundersøkelsen foreløpig (skulle vært tall som antall i relevant arbeid, vurdering av tverrfaglig kompetanse og kunnskap innen bærekraft).

Læringsutbytte:

Mangler foreløpig resultatene fra NMBUs kandidatundersøkelse (skulle vært en helhetlig vurdering av utdanningen).

Læringsutbytte:

Studiepoengproduksjon per meldt student for B-ECON (terminfordelt):

Figur 1: Studiepoengproduksjon per meldt student per semester
Kilde: FS 581.003

Figuren over viser at studiepoengproduksjonen per meldt student varierer over tid med et snitt på ca 20 studiepoeng per semester. Studiepoengproduksjonen har vært noe høyere i koronaperioden fra og med våren 2020 til og med våren 2021. I perioden fra høsten 2018 til våren 2020 var det stor forskjell mellom antall studiepoeng studentene tok i høstsemesteret (15-17 studiepoeng) og i vårsemesteret (22-24 studiepoeng). Denne forskjellen ser ut til å ha blitt mindre studieåret 2020-21. Kvinnelige studenter tar fortsatt flere studiepoeng per semester enn de mannlige, men forskjellen i siste studieår er ikke like stor som i fjor.

Tabell 8: Gjennomføring iht. utdanningsplan (gjennomføringsprosent)

2016	2017	2018	2019	2020
82,6	83,5	67,8	74	68,4

Kilde: DBH

Vi ser også at antall studiepoeng som avlegges iht. planlagte studiepoeng i utdanningsplanen var høy i 2016 og 2017, men har vært relativt lav siden. Vi har ingen gode forklaringer på hvorfor det er slik.

Tabell 9: Antall uteksaminerte kandidater

Startår	Startet	Antall fullførte	Frafall	Antall aktive
2013	18	4	14	0
2014	33	17	15	1
2015	30	17	10	3
2016	20	11	8	3
2017	18	6	10	2
2018	29	8	12	9
2019	26	0	8	18

Kilde: Tableau

Vi ser at frafallet i løpet av studiet er forholdsvis stort, jf. tabellen over. Mellom 30 og 55% av de som begynner på studiet slutter eller søker overgang til andre studier. I en periode var det mange som søkte overgang til B-ØA, men dette har endret seg de siste årene. Noen studenter søker seg

også over til andre studieprogram på NMBU. Vi tror det store frafallet i stor grad skyldes at mange av studentene i utgangspunktet ikke hadde samfunnsøkonomi som sin førsteprioritet og at de slutter eller melder overgang til andre studier når de finner ut at samfunnsøkonomi ikke var et studium for dem.

Vi ser også at antall uteksaminerte varierer fra år til år og at det var spesielt lavt for 2013-kullet og kommer til å bli lavt for 2017-kullet. Mange studenter bruker også lenger tid enn normert studietid.

Nylig gjennomførte tiltak og effekten av disse:

Status og effekt av gjennomførte tiltak (oppfølging av handlingsplan fra fjorårets rapport og andre iverksatte tiltak).

Spesiell oppmerksomhet på:

- Oppfølging av koronasituasjonen og studentenes psykososiale læringsmiljø
- Oppfølging av Internasjonal handlingsplan for NMBU (2020-2023), særlig hvordan man har arbeidet med internasjonalisering i programmet i et år med lite utveksling

C

Nylig gjennomførte tiltak:

Nye emner i Globale utfordringer:

I 2018 innførte vi et nytt emne i globale utfordringer, økonomi og bærekraft (ECN180) for alle HHS bachelorstudenter første augustblokk. Emnet gir en innføring i FNs 17 bærekraftsmål og vektlegger særlig kompleksitet og synergier versus trade-offs mellom de ulike bærekraftsmålene, samt hvordan økonomer kan bidra til å fremme en mer bærekraftig utvikling. Som en oppfølger til ECN180 innførte vi BUS180 Globale utfordringer II, dilemmaer og bedriftens muligheter i 2019. Emnene har blitt godt mottatt av studentene og videreføres.

Tettere oppfølging av førsteårsstudentene:

Siden 2018 har innføringsemnet i samfunnsøkonomi (ECN100) vært et eksklusivt emne for første års B-ECON studenter og vi har lagt større vekt på sosiale aktiviteter og klassesamhold, bl.a. gjennom en hyttetur, obligatoriske kollokvier og gruppearbeid og felles lunsjer. To studentassistenter følger også studentene tett i dette emnet. Dette har ført til bedre samhold i de to siste årskullene og det ser også ut til at vi har et mindre frafall av studenter enn tidligere. Tiltaket videreføres.

Forbedre undervisnings- og læringsmåter:

Emneansvarlige oppfordres til variasjon i pedagogikk og vurderingsmetoder. Vi opplever at det skjer en sakte, men positiv, utvikling på dette området.

Periodisk møte

I februar 2019 gjennomførte vi et første periodisk heldagsmøte med programråd, lærere og studenter der vi evaluerte alle obligatoriske emner og emnene i profilen i energi-, miljø- og ressursøkonomi. Dette var veldig vellykket og ga programansvarlige og involverte lærere en mye bedre oversikt over innholdet i programmet, samt dets styrker og svakheter. Studentene var også veldig positive til denne muligheten til å kunne diskutere enkeltemner og program, samtidig som de fikk en større forståelse for programmets struktur, emneinnhold og læringsmetoder. Vi gjennomførte nye vellykkede periodiske møter i januar 2020 og februar 2021. Både lærere og studenter setter pris på denne muligheten til å treffes for å diskutere innhold og pedagogiske utfordringer i emnene og slike periodiske møter vil bli en årlig tradisjon.

Første møte med eksternt råd

I november 2019 gjennomførte vi vårt første møte med eksternt råd i Oslo. Rådet består av Monica Mee, Senior Sustainability Advisor i Pure Consulting, Viil Søyland, avdelingsdirektør i Landbruks- og matdepartementet og Margrethe Sagevik, bærekraftsansvarlig i Vy. Hovedoppgaven til rådet er å kommentere innhold og sammensetning av fag, basert både i vår forskning og kompetanse og behovene for framtidig kompetanse i arbeidslivet. I det første møtet ble behovet for bedre digitaliseringskompetanse framhevet, og vår nye profil i digitalisering er en direkte respons på dette. Vi hadde planlagt et oppfølgingsmøte mellom eksternt råd og programrådene for både bachelorprogrammet og masterprogrammet i samfunnsøkonomi den 18. mars i 2020, men dette måtte dessverre avlyses på grunn av Corona-situasjonen. Vi hadde en tentativ plan om et nytt møte våren 2021, men også dette måtte vi utsette pga Corona.

Det er ingen vesentlige endringer i studieprogrammet (fra kull 2020):

Eneste endring var et nytt emne (INN265 – Analyse av foretningsprosesser) som ble lagt til som valgfag i profilen i Digitalisering

Bedre infrastruktur

HH-studentene har arbeids- og grupperom i 5. etasje i Tårnbygget. Fakultetet har siste par årene satt opp lydisolerende plater for å dempe støy, salgsautomater med snacks og drikke og vannkran til å fylle opp vannflasker med filtrert, kaldt vann. Høsten 2019 kom det nye møbler til fellesarealene. Høsten 2021 (???) skal det lages nye fellesarealer for våre studenter i kjelleren på Tårn.

[lick or tap here to enter text.](#)

Handlingsplan med tiltak og ansvar for oppfølging:

Fakultetet/fagmiljøets innspill til tiltak for å øke kvaliteten i programmet

Spesiell oppmerksomhet på:

- Kommentarer knyttet til forventet gjennomføring som følge av koronapandemien og utviklingen framover
- Programspesifikke tiltak for oppfølging av studentenes psykososiale og digitale læringsmiljø og behov for undervisningsinfrastruktur
- Programspesifikke tiltak for oppfølging av Internasjonal handlingsplan for NMBU (2020-2023)

Tiltak: Tettere oppfølging av bachelorstudentene. Førsteårs-studentene får tett oppfølging i innføringsemnet ECN100 der det legges særlig vekt på sosiale aktiviteter og klassesamhold, bl.a. gjennom en overnattingstur, obligatoriske lunsjer og obligatoriske kollokvier og gruppearbeid. To studentassistenter (2. og 3. års bachelorstudenter) følger studentene tett. I tillegg har vi egne program møter for hvert årskull en gang i semesteret der vi tar opp diverse relevante tema samt får tilbakemeldinger fra studentene. Se detaljert plan for program møtene.

Ansvar for oppfølging: Programleder, studieveileder, undervisningsleder, dekan,

Tiltak: Oppfølging av de studentene som ikke avlegger studiepoeng det første semesteret, og av de som stryker.

Ansvarlig: Studieveileder

Tiltak: Fortsette å forbedre undervisning og læringsmåter, blant annet gjennom variasjon i pedagogikk og bedømmingsmetoder, og ved å bruke læringsressurser på nett.

Ansvar for oppfølging: Dekan, undervisningsleder og programleder i samarbeid med emneansvarlige.

Tiltak: Planlegge å gjennomføre første runde av Assurance of Learning i tråd med vår søknad om AACSB-akkreditering

Ansvar for oppfølging: AoL-komiteen, Programleder, emneansvarlige

Tiltak: Følge opp vårt eksterne råd for samfunnsøkonomi.

Ansvar for oppfølging: Programleder

Tiltak: Fortsette å jobbe med å utvikle faglige hjem i Tårnbygningen

Ansvar for oppfølging: Dekan

Ytterligere kommentarer:

Click or tap here to enter text.